

حسینیه اهالی شهر امیر که در مشهدالرضا (ع) ماندگار شده‌اند

عراقی بودند و بیشتر اهل نجف، حزب بعث بیشترشان را به جرم شیعه بودن آواره کرده بودند و این دوره‌ها از در خانه امیرالمومنین چه پناهگاهی بهتر از خانه علی ابن موسی الرضا می‌توانستند پیدا کنند. کم کم جمعشان جمع شد. محرم و صفر بیشتر همدیگر را می‌دیدند. مثلاً توی حسینیه میلانی در خیابان تهران یا به مسجد محراب‌خان در محله نوغان اما دلشان می‌خواست جمعشان پراکنده نباشد و حسینیه خودشان را داشته باشند. یک حسینیه که خشتش را با آداب و رسوم نجفی‌ها زمین بزنند. همین هم شد. اول هفت نفر بودند. حاج صاحب شیخانی بیشتر از همه پیگیر ماجرا بود و این است که شد رئیس گروه زمینی در محله چهارباغ و نزدیک حرم مطهر امام رضا (ع) خریدند و بنای اصلی هیئت را آن‌جا گذاشتند. می‌گویند حاج شیخانی آن روزها خیلی زحمت کشید و احداث حسینیه را با کمک‌های مردمی پیش برد. هر وقت که پولی می‌رسید خود مصالح می‌خرید و بعد آستین بالا می‌زد و بنای حسینیه را این‌طوری بالا برد. نتیجه تلاش و زحمات‌های او امروز ۲ طبقه حسینیه با گنبد و یک ایوان به سبک ایوان نجف اشرف است. با این وجود این بنای حسینیه نیست که توی دل شهر از سال ۱۳۶۰ تا امروز زنده نگاه‌اش داشته است که آداب و رسوم نجفی‌هاست. آداب و رسومی که جزو تاریخچه آن شده است و حالا جزوی از آداب عزاداری محرم و صفرهای مشهد هم حساب می‌شود. یکی از مشهورترین آیین‌های هیئت نجفی‌های مقیم مشهد آیین مشعل گردانی روز هشتم محرم است. در شب هشتم بعد از سخنرانی، جوانان در قالب دسته، علمی که مشعل‌های روشن دارد را به دوش می‌کشند تا به حرم مطهر برسند. در راه رسیدن دسته به حرم نیز نوحه‌خوان عربی نوحه می‌خواند. نقل است که این مشعل‌گردانی برای زنده نگاه‌داشتن قیام، و علم‌کشی آن برای نگاه‌داشتن علم آن است. این آیین سه روز ادامه دارد. در مورد مشعل‌ها گفته می‌شود که مشعل در حقیقت همان علم است. چندین پیاله فلزی که هر کدام روی یک دسته چوبی سوارند یک مشعل را تشکیل می‌دهند و مشعل‌ها روی یک میله آهنی افقی نصب شده‌اند. بزرگ‌ترین مشعل در وسط و اطراف آن‌ها مشعل‌های کوتاه‌تر به شکلی متقارن تعبیه شده است مشق السیف دیگر آیین عزاداری اهالی این هیئت است که هم‌زمان با آیین مشعل‌گردانی در شب هشتم آغاز می‌شود. در گفت و گوهای که درباره این آیین با اعضای هیئت شده است. مشق شمشیر این‌گونه توصیف شده است: در این آیین، عزاداران در قالب دسته‌های متعدد به صورت دایره‌وار کنار یکدیگر می‌ایستند و درحالی که در دستشان شمشیر یا قمه گرفته‌اند، با ذکرها و نوحه‌هایی که خوانده می‌شود دم می‌گیرند و رفته‌رفته به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شوند؛ هرچه بیشتر به یکدیگر نزدیک می‌شوند صدای طبل‌ها و نوحه‌خوانی‌ها و همراهی مردم با آن‌ها هم اوج می‌گیرد. این آیین در واقع نوعی اعلام آمادگی برای مبارزه است. اما این‌ها همه مراسم‌های معروف این هیئت نیست. یکی از آیین‌ها تاریخی هیئت نجفی‌ها مقتل خوانی است. خوب است بدانید

که یکی از مقتل خوان‌های مهم این هیئت مرحوم آیت‌ا... سیبویه بوده است. ایشان ابتدا در عراق مقتل خوانی می‌کردند و وقتی که مجبور می‌شوند به ایران مهاجرت کنند، این رسم را با خود به حسینیه نجفی‌ها می‌آورند. در ابتدا مقتل خوانی به زبان عربی بوده است اما به مرور که فارسی زبان‌ها هم پای منبر مقتل خوانی حاضر شده‌اند، بخش‌هایی از آن به فارسی خوانده می‌شود. به جز آیین‌ها این حسینیه در نحوه پذیرایی هم آداب و رسوم خودش را دارد. حتما قهوه‌ای عربی را در ایام محرم و صفر چشیده‌اید. در این حسینیه از مردم با قهوه عربی پذیرایی می‌شود. قیمة نجفی هم از غذاهایی است که در ایام محرم و صفر پخته می‌شود و بین عزاداران توزیع می‌شود. در این غذا از لوبیا و گوشت کوبیده شده استفاده می‌شود. در طول سال هم آتش نجفی‌ها توزیع می‌شود که هم‌زمان با شهادت امام زین‌العابدین (ع) است.

منبع : روزنامه شهرآرا. خبرگزاری فارس و زندگینامه آیه الله سیبویه

